

Силабус навчальної дисципліни
«Історія перекладознавства»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціалізація	035.052 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська
Освітньо-професійна програма	Італійська мова і література, друга іноземна мова, переклад
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Мова навчання	Англійська
Семестр	VII
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	Єнко Сергій Васильович, викладач кафедри англійської філології КНЛУ.
Анотація навчальної дисципліни	<p>У курсі викладаються головні положення історії перекладу та історії перекладацької думки. Курс тісно пов'язаний із циклом інших теоретичних дисциплін. Привнесення історичної перспективи до перекладознавства також здатне призвести до більшої толерантності при оцінюванні різних підходів до перекладу, з одного боку, а з другого, забезпечити єдність перекладознавства. Базові знання еволюції перекладу та перекладацької думки є складовою перекладацької компетенції. Історичні знання з предмету є частиною освіти науковця, що надає практику.</p>

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:	
		Денна/вечірня форма навчання
	лекції	10
	семінарські заняття	–
	практичні заняття	20 год.
	консультації	–
	самостійна робота	60 год.

Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	Успішне засвоєння матеріалу курсу можливе за умови опанування курсу із другої іноземної мови (англійської).
--	---

Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів з роллю, місцем та еволюцією перекладу як виду діяльності в умовах різних соціо-історичних епох та культурних станів суспільства, впливом перекладу на формування культур та національних мов, на поширення знань та релігій, еволюцію принципів перекладу та перекладацької думки, перекладацькими персоналіями. Водночас метою курсу є виховання студентів у дусі загальнолюдських цінностей, розвиток у них поваги до культурних надбань інших народів, розширення загальнокультурного та політичного світогляду. Історія світової культури, розглянута під кутом перекладу, демонструє постійний рух ідей та форм, а також те, що завдяки діяльності перекладачів культури засвоюють нові впливи. Простежити шляхи взаємовідносин між культурами і є метою історії перекладу.
---	--

Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)

Курс спрямований на розвиток у студентів таких загальних компетентностей:

- *Здатність бути критичним і самокритичним.*
- *Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.*
- *Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.*
- *Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.*
- *Здатність працювати в команді та автономно.*
- *Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.*
- *Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.*
- *Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.*

Дисципліна зорієнтована на набуття таких фахових компетентностей:

- *Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.*
- *Володіння граматиною, лексикою і фонетикою другої іноземної мови на рівні B2 (Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання).*
- *Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами англійської мови та української для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації в усній та писемній формах.*
- *Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.*
- *Здатність до організації ділової комунікації.*
- *Здатність представляти результати наукового дослідження, дотримуючись правил академічної*

добросовісності; ефективно і компетентно брати участь в різних формах ділової та/або наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі гуманітарних наук.

- Продуктивно працювати самостійно або у команді, розуміти і поважати різновид та мультикультурність, забезпечуючи, таким чином, соціальну взаємодію та залучення до здорового способу життя.

Чому можна навчитися (результати навчання з дисципліни)

Студент повинен вміло аналізувати результати перекладацької діяльності щодо часу створення; реалізовувати принципи й методи лінгвостилістичного та історичного аналізу в діахронії; здійснювати систематизацію тексту перекладу відповідно до культурно-історичного контексту; застосовувати знання щодо історичних, лінгвостилістичних, комунікативно-прагматичних та гендерних особливостей перекладених текстів різних стилів і жанрів; ефективно працювати з електронними довідниками та іншими електронними ресурсами для розв'язання завдань історико-лінгвістичного аналізу; володіти принципами, методами і прийомами історико-лінгвістичного аналізу перекладених текстів.

Навчальна

логістика

(тематичний план)

Модуль 1.

Тема 1. Історія практики перекладу та історія теорії перекладу: визначення, моделі, методи. Історія перекладу як складова частина перекладознавства.
Тема 2. Переклади конфесійної літератури. Переклад Біблії на національні літературні мови. Переклади буддистських текстів китайською мовою.
Тема 3. Переклад у стародавні часи. Стародавній Рим. Погляди Цицерона, Горація, Плінія Молодшого, Квінтіліана та Авла Геллія на переклад.
Тема 4. Переклад у часи середньовіччя. Середньовічні латинські переклади. Переклад в Арабському Халіфаті в VII – XIII ст.
Тема 5. Переклад в епоху Відродження. Переклад у Франції XVI ст.: становлення французької літературної мови та переклади творів античних часів (Етьєн Доле, Жак Амю, Ж. дю Белле).
Латинські переклади гуманістів (школа Хризолора, Леонардо Бруні, Марсело Фічіно, переклади наукових праць, Еразм). Переклади на італійську.
Переклад в Англії XVI - поч. XVII ст.: переклади Біблії, переклади класичної та іншої світської літератури).
Тема 7. Переклад в епоху Романтизму. Формування німецьким романтизмом нового розуміння перекладу
Тема 8. Переклади Шекспіра Шлегелем та теоретичні погляди Ф. Шлайермахера. Переклад в Україні та Росії в XIX ст. - поч. XX.
Тема 9. Переклад у XX ст., у тому числі в СРСР – основні віхи
Тема 10. Переклад в Україні у XX ст. Короткий нарис з історії перекладознавства. Періодизація історії перекладознавчих вчень (Дж. Стейнер, С. Басснет, Е. Честерман).
МКР

Система оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни;

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Контроль результатів навчання студента здійснюється у формі **поточного, модульного та підсумкового** семестрового контролю (заліку). Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЕКТС. Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за національною шкалою та за шкалою ЕКТС.

- **поточний контроль**

Поточний контроль успішності студентів здійснюється протягом семестру (семестрове оцінювання). Семестрове оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**. Поточний контроль передбачає:

- 1) письмовий контроль у вигляді тестів;
- 2) усне опитування;
- 3) підготовка презентації як результат виконання самостійної роботи.

- **модульний контроль**

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання в межах годин, відведених на практичні заняття.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу з дисципліни. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів;
Неявка на МКР	– 0 балів.

- **підсумковий контроль**

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється у формі **заліку**.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку **“зараховано”** і відповідну оцінку в шкалі ЕКТС без складання заліку. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік, і в разі успішного складання їм виставляється оцінка **“зараховано”** в національній шкалі, а в шкалі ЕКТС – **Е** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав оцінку **“незараховано”**, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка **“незараховано”** в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЕКТС та його підсумковий рейтинговий бал за дисципліну.

Умови допуску до семестрового заліку:

1) виконання МКР з дисципліни;

2) відпрацювання пропущених занять.

Підсумковий рейтинговий бал студента (кількість балів за 100-бальною шкалою)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою	
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
75 – 81	C		
66 – 74	D	задовільно	не зараховано
60 – 65	E		
0 – 59	FX	незадовільно	

Політика курсу

Студент вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Здобувачі вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зобов'язані відвідувати аудиторні заняття, виконувати завдання з самостійної роботи і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми, терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни узгоджує з викладачем.

Під час роботи над усними/письмовими завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: ● використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; ● використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; ● видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; ● несамотійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); ● фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; ● посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, ● залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань.

Рекомендована література

Основна:

1. Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Історія перекладу та перекладацької думки в текстах та коментарях. – Х.: Вид-во ХГУ "НУА", 2005. – 132 с.
2. Москаленко М. Н. Тисячоліття: Переклад у державі слова // Тисячоліття: Поетичний переклад України-Русі. / Москаленко М. Н. – К.: Дніпро, 1995. – С. 5–38.
3. Кальниченко О.А., Подміногін В.О. Короткий курс з історії перекладу та перекладацької думки: електронний ресурс – 638 с. (комп'ютерна версія знаходиться на кафедрі)

Додаткова:

1. Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладознавства. К: Центр навчальної літератури, 2018. 470 с.
2. Прошина З. Г. Теория перевода : учебное пособие для вузов. 4-е изд., испр. и доп. Москва : Издательство Юрайт, 2019. 320 с.
3. Загнітко А. П. Лінгвокультурологія: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / А. П. Загнітко, І. В. Богданова; за ред. А. П.

	<p>Загнітка. 3-є вид., перероб. і доп. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. 287 с.</p> <p>4. Кальниченко, Олександр Анатолійович. Теорія перекладу. Частина перша: для студентів 3-4 курсів факультету «Референт перекладач», які навчаються за спеціальністю 035 Філологія (Переклад) / Нар. укр. акад., [каф. теорії та практики перекладу; авт.- упор. О. А. Кальниченко]. Харків</p> <p>5. Gillies A. Note-taking for Consecutive interpreting : A Short Course (Translation Practices Explained) / Andrew Gillies. 2nd edition. Routledge, 2017. 302 p.</p> <p>6. Baker M., In Other Words: A Coursebook on Translation. 3d edition. Routledge, 2018. 369 p.</p>
--	---

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Cambridge Online Dictionary. URL: <http://dictionary.cambridge.org/>
2. Merriam-Webster. Encyclopedia Britannica Company. URL: <http://www.merriam-webster.com/>
3. Oxford Online Dictionary. URL: <http://www.oxforddictionaries.com/>